

System podstaw odmowy

Europejski nakaz aresztowania

Funded by
the European Union

Plan

WPROWADZENIE

System podstaw odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania oparty na decyzji ramowej

Zasadnicza część prezentacji

Podstawy obligatoryjnej odmowy

Podstawy fakultatywnej odmowy

Pozostałe podstawy odmowy

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Ogólna zasada

TSUE stoi na stanowisku, że wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania ENA wyłącznie w przypadkach obligatoryjnej odmowy wykonania, przewidzianych w art. 3 decyzji ramowej, lub fakultatywnej odmowy wykonania, przewidzianych w art. 4 decyzji ramowej. Lista ta jest wyczerpująca.

Sytuacje wyjątkowe

- W kontekście ważności ENA
- W kontekście kwestii dotyczących praw człowieka

np. Bob Dogi

np., Aranyosi and Căldăraru

Kiedy organ wykonujący powinien powstrzymać się od wykonania ENA.

Decyzja ramowa 2002/584

Podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania

Art. 3

Właściwy sądowy organ Państwa Członkowskiego wykonującego europejski nakaz aresztowania (zwany dalej „wykonującym nakaz organem sądowym”)

odmawia wykonania europejskiego nakazu aresztowania w następujących przypadkach:

1

jeśli przestępstwo będące podstawą nakazu aresztowania jest objęte amnestią w wykonującym nakaz Państwie Członkowskim, w przypadku gdy przestępstwo to podlega jurysdykcji państwa z mocy jego prawa karnego;

2

jeśli wykonujący nakaz organ sądowy zostaje poinformowany, że w stosunku do osoby, której dotyczy wniosek, zapadło w związku z popełnieniem tych samych czynów prawomocne orzeczenie w Państwie Członkowskim, z zastrzeżeniem, że jeśli została orzeczona kara, to została ona wykonana lub jest wykonywana, lub też nie może być dłużej wykonywana w świetle prawa Państwa Członkowskiego, w którym nastąpiło skazanie;

3

jeśli w świetle prawa państwa wykonującego nakaz osoba podlegająca europejskiemu nakazowi aresztowania z uwagi na jej wiek nie może być pociągnięta do odpowiedzialności karnej za czyny stanowiące podstawę wydania nakazu aresztowania.

Decyzja ramowa 2002/584

Podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania

Art. 4

Wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania:

1

w jednym z przypadków wymienionych w art. 2 ust. 4 czyn, który stanowi podstawę wydania europejskiego nakazu aresztowania, nie stanowi przestępstwa w świetle prawa wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego; jednakże w odniesieniu do przestępstw związanych z podatkami lub opłatami, należnościami celnymi i wymianą walut obcych, wykonania europejskiego nakazu aresztowania nie można odmówić na tej podstawie, iż prawo wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego nie nakłada tego samego rodzaju podatku lub cła lub nie zawiera tego samego rodzaju zasad w odniesieniu do podatków, opłat, należności celnych i wymiany walut jak prawo wydającego nakaz Państwa Członkowskiego;

2

w przypadku gdy osoba podlegająca europejskiemu nakazowi aresztowania jest ścigana w wykonującym nakaz Państwie Członkowskim za ten sam czyn, który stanowi podstawę wydania europejskiego nakazu aresztowania;

3

w przypadku gdy organy sądowe wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego zdecydują nie ścigać za przestępstwo stanowiące podstawę wydania europejskiego nakazu aresztowania albo wstrzymać postępowanie sądowe, lub w przypadku gdy w Państwie Członkowskim w stosunku do osoby, której dotyczy wnioszek w odniesieniu do tych samych czynów, zapadło prawomocne orzeczenie, co chroni ją przed dalszym postępowaniem sądowym;

Decyzja ramowa 2002/584

Podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania

Art. 4

Wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania:

- 4 w przypadku gdy zgodnie z prawodawstwem wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego ściganie karne lub ukaranie osoby, której dotyczy wniosek, jest ustawowo zakazane i gdy czyny podlegają jurysdykcji tego Państwa Członkowskiego na podstawie jego prawa karnego;
- 5 jeśli wykonujący nakaz organ sądowy zostaje powiadomiony, że w stosunku do osoby, której dotyczy wniosek, zapadło, odnośnie do tych samych czynów, prawomocne orzeczenie w państwie trzecim, z zastrzeżeniem, że jeśli została orzeczona kara, to została ona wykonana lub jest aktualnie wykonywana, albo w myśl prawa kraju skazania nie może być dłużej wykonywana;
- 6 jeśli europejski nakaz aresztowania został wydany w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego,
a osoba, której dotyczy wniosek, jest obywatelem wykonującego nakaz państwa członkowskiego lub w tym państwie stale przebywa, a państwo to zobowiązuje się wykonać karę pozbawienia wolności lub środek zabezpieczający zgodnie z jego prawem krajowym;

Decyzja ramowa 2002/584

Podstawy fakultatywnej odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania

Art. 4

Wykonujący nakaz organ sądowy może odmówić wykonania europejskiego nakazu aresztowania:

⑦ w przypadku, gdy europejski nakaz aresztowania odnosi się do przestępstw, które:

A

w świetle prawa wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego są traktowane jako popełnione w całości bądź w części na terytorium wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego lub w miejscu traktowanym jako jego terytorium

B

są popełnione poza terytorium wydającego nakaz Państwa Członkowskiego, a prawo wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego nie dopuszcza ścigania przestępstw tego rodzaju, jeśli popełnione zostają poza jego terytorium

Podstawy obligatoryjnej odmowy wykonania ENA

1. dane przestępstwo jest objęte amnestią w wykonującym nakaz Państwie Członkowskim;
2. Zasada ne bis in idem zgodnie z art. 54 KWUS; lub
3. Dana osoba nie ponosi odpowiedzialności karnej ze względu na swój wiek w chwili popełnienia przestępstwa.

Podstawy obligatoryjnej odmowy wykonania ENA

Amnestia

1. dane przestępstwo jest objęte amnestią w wykonującym nakaz Państwie Członkowskim;

Art. 3 ust. 1 będzie mieć zastosowanie, jeśli dane przestępstwo podlega jurysdykcji państwa wykonującego na podstawie jego prawa karnego. W przypadku, gdy przestępstwo jest objęte amnestią na podstawie prawa krajowego, organ wykonujący musi powołać się na tę podstawę odmowy.

Podstawy obligatoryjnej odmowy wykonania ENA

Zasada ne bis in idem

2. Zasada ne bis in idem zgodnie z art. 54 KWUS

Przepis ma zastosowanie, gdy wykonujący nakaz organ sądowy zostaje poinformowany, że w stosunku do osoby, której dotyczy wniosek, zapadło w związku z popełnieniem tych samych czynów prawomocne orzeczenie w państwie członkowskim. Organ wykonujący odmawia przekazania danej osoby zgodnie z art. 54 KWUS w powiązaniu z art. 50 karty.

Zasada ta została jednak obwarowana zastrzeżeniem, że jeśli została orzeczona kara, to została ona wykonana lub jest wykonywana, lub też nie może być dłużej wykonywana w świetle prawa Państwa Członkowskiego, w którym nastąpiło skazanie

Podstawy obligatoryjnej odmowy wykonania ENA

Zasada ne bis in idem

Co w takiej sytuacji powinien zrobić praktyk, aby powołać się na tę podstawę odmowy.

Zweryfikować
, czy:

1. Sprawa dotyczy jego klienta
2. Sprawa dotyczy tego samego przestępstwa
3. W państwie członkowskim zapadło prawomocne orzeczenie
4. W przypadku wyroku skazującego „warunek wykonania” uważa się za spełniony

Podstawy obligatoryjnej odmowy wykonania ENA

Zasada ne bis in idem

Zweryfikować,
czy:

1. Sprawa dotyczy jego klienta
2. Sprawa dotyczy tego samego przestępstwa

„ta sama osoba”

- Ta sama osoba fizyczna
- Ta sama osoba prawna (np. może posiadać podmioty zależne lub inne)

„te same
czyny”

Orzecznictwo *Mantello* nawiązujące do spraw *Van Esborecka* i *Van Straatena*

TSUE podał autonomiczną definicję pojęcia „tych samych czynów”, wskazując, że dotyczy ono jedynie czynów rozumianych jako zdarzenia i obejmują pewną całość, na którą składają się nierozdzielnie ze sobą związane konkretne okoliczności, niezależnie od ich kwalifikacji prawnej lub chronionego interesu prawnego”.

Podstawy obligatoryjnej odmowy wykonania ENA

Zasada ne bis in idem

Zweryfikować,
czy:

3. W państwie członkowskim zapadło prawomocne orzeczenie
4. W przypadku wyroku skazującego „warunek wykonania” uważa się za spełniony

„prawomocne orzeczenie”

- Prowadzone są co najmniej dwa postępowania karne (w państwie wydającym i innym państwie członkowskim)
- Nie musi to być orzeczenie sądu, ale musi stanowić wykonanie „ius puniendi”, czyli przysługującego państwu członkowskiemu prawa do wymierzenia kary.
- Postanowienie powinno zostać wydane w wyniku oceny sprawy co do istoty sensu stricto, ze względu na brak dowodów, przedawnienie lub wydania zaocznie.

C-150/05 Van Straaten)

C-467/04 Gasparini i inni

„warunek wykonania”

1. Kara została odbyta. Jeśli została odbyta w całości, uważa się, że została wykonana.
2. Kara jest w trakcie wykonywania. Odbywanie kary rozpocznie się od chwili, gdy wyrok podlega wykonaniu, w tym w trakcie okresu próby (C-288/05 Kretzinger)
3. Wyrok nie może już zostać wykonany na podstawie prawa skazującego państwa członkowskiego. Obejmuje to ułaskawienie, amnestię i przedawnienie (C-297/07 Bourquain)

Podstawy obligatoryjnej odmowy wykonania ENA

3. Dana osoba nie ponosi odpowiedzialności karnej ze względu na swój wiek w chwili popełnienia przestępstwa.

W przepisach państw członkowskich w różny sposób definiuje się minimalny wiek odpowiedzialności karnej. W poszczególnych sprawach różni się również moment brany pod uwagę, aby określić wiek. Powyższy przepis ma jednak zastosowanie niezależnie od tego, czy wykonujące nakaz państwo członkowskie posiada jurysdykcję nad okolicznościami leżącymi u podstaw wydania ENA.

Ta podstawa odmowy wykonania nakazu ma zastosowanie, gdy w państwie członkowskim wykonującym nakaz osobie, której dotyczy wniosek, ze względu na wiek grozi jedynie postępowanie cywilne lub administracyjne, a nie karne.

Podstawy fakultatywnej odmowy

1. czyny nie stanowią przestępstwa w wykonującym nakaz państwie członkowskim;
2. wobec danej osoby toczy lub toczyło się postępowanie karne w państwie wykonującym w odniesieniu do tych samych czynów;
3. Dalsze prowadzenie postępowania karnego w odniesieniu do tych samych czynów jest niemożliwe, np. ponieważ w sprawie zapadło prawomocne orzeczenie lub państwo członkowskie zdecydowało się nie ścigać danej osoby za to samo przestępstwo;
4. ściganie karne lub ukaranie danej osoby jest ustawowo zakazane [nastąpiło przedawnienie ściganie lub wykonania kary] w wykonującym nakaz państwie członkowskim;
5. dana osoba została prawomocnie osądzona w państwie trzecim za popełnienie tych samych czynów, a kara (gdy ma to zastosowanie) została wykonana lub jest aktualnie wykonywana albo nie może być już wykonywana.
6. wykonujące nakaz państwo członkowskie zobowiązuje się wykonać karę pozbawienia wolności lub środek zabezpieczający zgodnie z jego prawem krajowym;
7. wykonująca nakaz państwo członkowskie uznaje dane przestępstwo za mające miejsce na jego terytorium lub popełnione poza jego terytorium, a prawo wykonującego nakaz państwa członkowskiego nie dopuszcza ścigania przestępstw tego rodzaju, jeśli zostały popełnione poza jego terytorium.

Wykonujące nakaz państwo członkowskie może odmówić wykonania EAN, w zależności od okoliczności sprawy

Podstawa fakultatywnej odmowy 1

Brak podwójnej karalności

Jeżeli czyn, który stanowi podstawę wydania ENA nie stanowi przestępstwa w świetle prawa wykonującego nakaz państwa członkowskiego, państwo to może odmówić wykonania ENA.

Dotyczy to przestępstw nieuwzględnionych na liście przestępstw w art. 2 ust. 2 decyzji ramowej.

Podstawa może mieć zastosowanie, jeśli czyn został wymieniony w wykazie, lecz podlega karze:

- kary pozbawienia wolności lub
- zastosowaniu środka zabezpieczającego na okres krótszy niż 3 lata zgodnie z prawem wydającego nakaz państwa członkowskiego

oraz gdy czyn nie stanowi przestępstwa w rozumieniu prawa wykonującego nakaz państwa członkowskiego

C-289/15 *Joszef Grundza*

Podstawa fakultatywnej odmowy 2

Ściganie w wykonującym nakaz państwie członkowskim

Na tę podstawę można się powołać w przypadku, gdy osoba podlegająca europejskiemu nakazowi aresztowania jest ścigana w wykonującym nakaz Państwie Członkowskim za ten sam czyn, który stanowi podstawę wydania europejskiego nakazu aresztowania;

Podstawa fakultatywnej odmowy 3

Ściganie za to samo przestępstwo, w odniesieniu do którego wstrzymano postępowanie w wykonującym nakaz państwie członkowskim

Przepis ma zastosowanie w przypadku, gdy – mimo postępowania sądowego dotyczącego tych samych czynów, toczącego się w wykonującym nakaz państwie członkowskim:

- nie zapadło prawomocne orzeczenie
- zapadło prawomocne orzeczenie, ale nie wchodzi ono w zakres stosowania art. 3 ust. 2.

Na tę podstawę można się powołać w celu odmówienia przekazania danej osoby w przypadku, gdy organy sądowe wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego zdecydowały nie ścigać za przestępstwo stanowiące podstawę wydania EAN albo wstrzymać postępowanie sądowe, lub w przypadku gdy w Państwie Członkowskim w stosunku do osoby, której dotyczy wniosek w odniesieniu do tych samych czynów, zapadło prawomocne orzeczenie, co chroni ją przed dalszym postępowaniem sądowym.

Podstawa fakultatywnej odmowy 4

Ściganie lub wymierzenie kary jest ustawowo zabronione

Na tę podstawę można się powołać w przypadku, gdy zgodnie z prawodawstwem wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego ściganie karne lub ukaranie osoby, której dotyczy wnioski, jest ustawowo zakazane i gdy czyny podlegają jurysdykcji tego Państwa Członkowskiego na podstawie jego prawa karnego

Podstawa fakultatywnej odmowy 5

Prawomocne orzeczenie w państwie trzecim

Na tę podstawę można się powołać, jeśli wykonujący nakaz organ sądowy zostaje powiadomiony, że w stosunku do osoby, której dotyczy wnioski, zapadło, odnośnie do tych samych czynów, prawomocne orzeczenie w państwie trzecim,

z zastrzeżeniem, że jeśli została orzeczona kara, to została ona wykonana lub jest aktualnie wykonywana, albo w myśl prawa kraju skazania nie może być dłużej wykonywana

Podstawa fakultatywnej odmowy 6

Wykonujące nakaz państwo członkowskie podejmuje się wykonania wyroku

Wykonujące nakaz państwo członkowskie może powołać się na tę podstawę odmowy wykonania ENA, który wydano w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego, a osoba, której dotyczy wniosek, jest obywatelem wykonującego nakaz państwa członkowskiego, ma w nim miejsce zamieszkania lub w nim przebywa. Zob. art. 25 decyzji ramowej dotyczący wykonania kary pozbawienia wolności w powiązaniu z tym przepisem

Sformułowania „ma miejsce zamieszkania” oraz „przebywa”

- Muszą być spójnie definiowane
- Odnoszą się do sytuacji, w których osoba, której dotyczy wniosek:
 - ustanowiła rzeczywiste miejsce zamieszkania w państwie członkowskim wykonania nakazu, albo
 - zbudowała z tym państwem więzi w następstwie odpowiednio długiego trwałego pobytu (np. rodzinne, związane z zatrudnieniem);

C-123/08 Wolzenburg

- Stwierdzenie „przebywania” wymaga dokonania całościowej oceny obiektywnych elementów (np. długości, charakteru i warunków pobytu, a także więzi rodzinnych i ekonomicznych)
- Państwa członkowskie mogą ograniczyć stosowanie art. 4 ust. 6 do:
 - obywateli
 - którzy przebywają w tym państwie członkowskim od co najmniej 5 lat

Podstawa fakultatywnej odmowy 7

Przestępstwa popełnione poza terytorium państwa członkowskiego wydającego nakaz

ENA dotyczy przestępstw, które:

1. w świetle prawa wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego są traktowane jako popełnione w całości bądź w części na terytorium wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego lub w miejscu traktowanym jako jego terytorium; lub
2. są popełnione poza terytorium wydającego nakaz Państwa Członkowskiego, a prawo wykonującego nakaz Państwa Członkowskiego nie dopuszcza ścigania przestępstw tego rodzaju, jeśli popełnione zostają poza jego terytorium.

odmowa na podstawie rozprawy in absentia

Art. 4a dotyczący orzeczeń wydanych zaocznie

Na tę podstawę można się powołać w przypadku ENA wydanego na potrzeby wykonania kary pozbawienia wolności lub zastosowania środka zabezpieczającego, jeżeli dana osoba nie stawiała się na rozprawie, w wyniku której wydano orzeczenie (orzeczenie wydane zaocznie).

wyjątki

Wykonujący nakaz organ sądowy nie może odmówić wykonania ENA, jeżeli dana osoba, zgodnie z dalszymi wymogami proceduralnymi określonymi w prawie krajowym wydającego nakaz państwa członkowskiego:

- a. w odpowiednim czasie
 - została wezwana osobiście i tym samym poinformowana o wyznaczonym terminie i miejscu rozprawy albo inną drogą rzeczywiście otrzymała urzędową informację o wyznaczonym terminie i miejscu takiej rozprawy (posiada niewątpliwą wiedzę).
 - Została poinformowana, że orzeczenie może zostać wydane, jeżeli nie stawi się na rozprawie
- b. Wiedząc o wyznaczonej rozprawie, udzieliła pełnomocnictwa obrońcy, by ją bronił na rozprawie
- c. Po otrzymaniu orzeczenia i wyraźnym pouczeniu jej o prawie do ponownego rozpoznania sprawy lub złożenia odwołania, nie zakwestionowała orzeczenia lub w wyznaczonym terminie nie zażądała ponownego rozpoznania sprawy lub złożenia odwołania
- d. Orzeczenie nie zostało jej doręczone osobiście, ale:
 - Zostanie jej bezzwłocznie doręczone osobiście po jej przekazaniu oraz zostanie wyraźnie pouczone o prawie do ponownego rozpoznania sprawy lub do złożenia odwołania
 - Zostanie poinformowana o terminie, w którym musi wystąpić o takie ponowne rozpoznanie sprawy lub złożyć odwołanie

odmowa na podstawie praw podstawowych

Art. 13 decyzji ramowej w sprawie ENA

Z tego postanowienia jasno wynika, że obowiązek poszanowania praw podstawowych przez państwa członkowskie nie jest w żaden sposób modyfikowany przez przepisy zawarte w decyzji ramowej

Motyw 12

Wyjaśnia, że decyzja ramowa respektuje prawa podstawowe i przestrzega zasad uznanych w art. 6 TUE oraz zawartych w karcie praw podstawowych.

Wykonujące nakaz państwo członkowskie może odmówić przekazania osoby, jeśli wykaze, że wykonanie ENA będzie skutkować dyskryminacją ze względu na:

- Płeć
- Rasę
- Religię
- Pochodzenie etniczne
- Obywatelstwo
- Język
- Poglądy polityczne
- Orientację seksualną

W kontekście postępowania ENA należy ustalić, czy przekazanie osoby będzie naruszało jedno z trzech istotnych praw gwarantowanych w karcie:

- Art. 4 karty dotyczący zakazu tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania
- Art. 7 karty dotyczący prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego
- Art. 47-50 dotyczący prawa do rzetelnego procesu

Art. 4 karty

Zakaz tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania

„(...) w obliczu obiektywnych, wiarygodnych, dokładnych i należycie zaktualizowanych danych świadczących o istnieniu nieprawidłowości, czy to systemowych lub ogólnych, czy dotyczących niektórych grup osób, czy też niektórych ośrodków penitencjarnych, w odniesieniu do warunków pozbawienia wolności w wydającym nakaz państwie członkowskim wykonujący nakaz organ sądowy powinien sprawdzić w sposób konkretny i dokładny, czy istnieją poważne i sprawdzone podstawy, aby uznać, że osoba objęta europejskim nakazem aresztowania wydanym w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności będzie ze względu na warunki jej pozbawienia wolności we wskazanym państwie narażona na rzeczywiste niebezpieczeństwo niehumanitarnego lub poniżającego traktowania w rozumieniu art. 4 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej w razie przekazania do wspomnianego państwa członkowskiego. W tym celu powinien on wystąpić o przekazanie informacji uzupełniających do wydającego nakaz organu sądowego, który po zwróceniu się w razie potrzeby o pomoc do organu centralnego lub jednego z organów centralnych wydającego nakaz państwa członkowskiego w rozumieniu art. 7 wspomnianej decyzji ramowej powinien udzielić rzeczonych informacji w terminie wyznaczonym w takim wniosku. Wykonujący nakaz organ sądowy powinien odroczyć podjęcie decyzji o przekazaniu zainteresowanej osoby do czasu uzyskania informacji uzupełniających umożliwiających mu wykluczenie istnienia takiego niebezpieczeństwa. Jeśli nie można wykluczyć istnienia wskazanego niebezpieczeństwa w rozsądnym terminie, wspomniany organ powinien zdecydować, czy należy umorzyć procedurę przekazywania”. (Sprawy połączone C-404/15

Art. 4 karty

Etapy proceduralne

1. Sprawdzenie, czy istnieje rzeczywiste niebezpieczeństwo nieludzkiego i poniżającego traktowania osoby, której dotyczy wnioszek, spowodowane ogólnymi warunkami przetrzymywania.
2. Jeżeli w oparciu o ogólne warunki przetrzymywania stwierdzono istnienie takiego niebezpieczeństwa – sprawdzenie, czy istnieją solidne podstawy, aby uznać, że takie rzeczywiste niebezpieczeństwo nieludzkiego i poniżającego traktowania występuje w szczególnych okolicznościach danej sprawy w odniesieniu do osoby, której dotyczy wnioszek, poprzez zwrócenie się o informacje uzupełniające:
 - obowiązek zwrócenia się
 - możliwość zwrócenia się o informacje
 - możliwość ustalenia terminu udzielenia odpowiedzi
3. Jeżeli w oparciu o informacje przekazane przez organ sądowy wydający nakaz i wszelkie inne informacje, do których wykonujący nakaz organ sądowy może mieć dostęp (przed wydaniem ostatecznej decyzji w sprawie ENA), zidentyfikowane zostanie rzeczywiste niebezpieczeństwo nieludzkiego lub poniżającego traktowania osoby, której dotyczy wnioszek:
 - obowiązek odroczenia wykonania przedmiotowego ENA
 - możliwość zatrzymania danej osoby w areszcie
 - możliwość lub nawet obowiązek tymczasowego zwolnienia danej osoby
4. Prawomocne orzeczenie [ostateczna decyzja]:
 - jeżeli wykonujący nakaz organ sądowy może wykluczyć istnienie rzeczywistego niebezpieczeństwa, musi wydać orzeczenie o wykonaniu ENA;
 - jeżeli wykonujący nakaz organ sądowy stwierdzi, że niebezpieczeństwa nie można zmniejszyć w rozsądnym terminie, organ ten powinien zdecydować, czy należy umorzyć procedurę przekazywania.

